

ВЕЛКО МИЛОЕВ
НЯМА ДА БЪДЕМ СЪЩИТЕ

chitanka.info

Чуждопланетният кораб приличаше на пеперуда, прекъснала за миг безцелния си полет, за да почине и събере сили в летния следобед. Четири чифта криле — огромни плоскости, преливащи в синьо и виолетово, разперени встрани и нагоре към небето — отдалече изглеждаше, че потрепват леко, готови за внезапно излитане, но навярно причината бе в горещия въздух, който струеше над степта.

Всъщност корабът бе тук отдавна.

Притихнала трева, смълчан небосвод. Някой би могъл да нарече фалшиво спокойствието на слънчевия ден — заради траншеите и белите бетонни кутийки в полето, където се криеха операторите на противотанкови управляеми снаряди и ракети „земя-земя“, заради кордоните на минохвъргачките и зенитната артилерия, заради неспокойното озъртане на локаторите. По-нататък кръговете на заплахата (или страха?!) ставаха невидими — все по-далекобойни оръдия и ракети, бомбардировачи с нагорещени тела по летищата, хиляди антени, очакващи тревожни сигнали. Тази обсада или многоешелонна отбрана се простираше чак до космоса, до четирите спътника, чиито траектории се застъпваха, тъй че всяка минута да държат под око опасния район на планетата.

А тук наистина бе спокойно. Единствените звуци, които нарушаваха тишината край набързо издигнатия наблюдателен пункт, бяха монотонното бръмчене на кръжачия високо хеликоптер и гласовете на войниците. Едрите юначаги в маскировъчни униформи лежаха по тревата, бършеха потните си лица с опакото на баретите. Мъчеха ги горещината и безсмислието на бойната готовност. Защото изтичаше дванадесетия ден, откакто непознатият и неканен гост се бе приземил на това място в безлюдната степ — двадесет дни миролюбива неподвижност без никакви признаци на живот.

Първи подадоха сигнал за тревога операторите на видеопултовете. В укрепленията, пръснати из полето, се разнесоха възбудени команди на различни езици, генералите прилепиха очи до окулярите на далекомерите, в наблюдателния пункт батальонът от учени и съветници се стълпи около компютрите. В същата минута зазвъняха телефоните в президентските кабинети и няколко десетки столици.

Но отново почти нищо не се случи. Само в долната част, в тялото на гигантската пеперуда се бе разкрил тъмен отвор, под него блесна нещо метално. Една светла плоскост се плъзна няколко метра напред и единият ѝ край опря в тревата. Трапът бе спуснат.

Ала никой не излезе навън. И през следващите дни човешките очи и уши, радиоантените и телевизионните камери не доловиха движение, звук, сигнал, с които корабът да напомни за себе си. Като че ли не съществуваше, като че ли бе сън. Дистанционно управлявани роботи приближиха корпуса и се завърнаха невредими. Нормален радиационен фон, нищо необичайно и във въздуха наоколо. Пробите от почвата бяха анализирани по-щателно, отколкото образците от Марс: обикновена пръст, треви и семена, личинки на насекоми, дори един случайно уловен щурец.

Щурецът бе показан по телевизията — видя го почти целият свят и хората изпитаха неясно чувство на срам.

Изпращането не бе тържествена церемония. Висшите представители на човечеството — сдържани и достойни, мълчаха в единия край на залата, специалистите делово проверяваха екипировката и помагаха на космонавтите да облекат скафандрите, край тях, като се стараеха да не им пречат, експертите лаконично повтаряха инструкциите си.

— Каква ирония — рече Даниел. — Бронираме се в скафандри за открития космос, за да направим няколко крачки по Земята.

Борис го огледа и се ухили. Тежките предпазни одежди наистина не подхождаха на деликатните черти на Даниел, шията му стърчеше неестествено тънка от широкия отвор за шлема. Веднъж Борис се бе пошегувал, че в Даниел, облечен във военна униформа, всеки би разпознал консултанта на технически фирми, че в официален костюм фигурата му издаваше бившия летец, и само в спортен пуловер и панталон приличаше на научен работник. Всъщност Даниел бе и едното, и другото, и третото. Бе преминал през Колорадския и Калифорнийския университети, през самолетите и лабораториите на

„Локхийд“, беше бакалавър по естествени науки и магистър по системен анализ.

Двамата като че по нищо не си приличаха, освен близката възраст — малко над четиридесетте. Невисок на ръст, малко пълен, Борис не отговаряше на общата престава за военен, едва при повнимателно вглежане се забелязваше, че тялото му е подвижно, силно, добре тренирано. Ушите му малко комично стърчаха отстрани на олиселия череп, малките сини очи с трудно уловим поглед можеха внезапно да загубят фокуса си и да потънат в една славянска замечтаност. Освен всичко друго генералът беше и любител художник.

Имаше сериозни основания да изберат точно тях двамата за тази акция. Бяха ги готвили за първия полет към Марс, дори трябваше вече да са на път, ако не бе пристигнал нечаканият гост. Отвореният люк на звездолета не можеше да се тълкува другояче, освен като покана. За какво?

— Гардън парти — пошегува се Борис. — Да не забравите да запалите фенерите, щом се стъмни.

— Не разрешават да вземем подаръци — добави Даниел. — А нали отиваме на гости.

— Е, да приемем, че ние двамата сме сувенирът.

Експертите се бяха измъкнали, докато им изберат екипировка с минимално тегло при доста неясното изискване пратениците да разполагат с всичко необходимо. Никакво оръжие.

Предварително бе уговорено, че няма да има речи. Представителят на ООН им стисна ръцете пред наблюдателния пункт. В открития джип се качиха само двамата и шофьорът. На половин километър от звездолета слязоха и продължиха пеша. Степта наоколо живееше и дишаше, както всяка сутрин птиците и насекомите шумно се радваха на слънцето, но за двете тромави фигури в скафандри разходката през високата трева бе трудна.

— Триста метра — обадиха им се по радиото. — Никакви промени в обстановката.

Даниел само вдигна над главата си ръка с палеца и показалеца, присвити в кръгче. Знаеше, че на екраните пред екипа в наблюдателния пункт се нижеха безкрайни редици от цифри, документиращи всичко, което става в полето.

— Няма промени... Няма промени...

Вече бяха пред звездолета.

— Малка крачка на човек, но... — промърмори Борис и стъпи на трапа.

— Камерите ви работят добре — обадиха се от кулата. — Но и вие ни разказвайте непрекъснато.

— Няма посрещачи.

Зад шлюза тъмнееше коридор.

— Овални форми — докладва Даниел. — Гладки стени. Все пак повече висок, отколкото широк. Много дълъг коридор... Светли ивици по пода! Сега светнаха!

— Стоп! Изчакайте. Огледайте се.

— Някакви промени? — попита Даниел.

— Нищо. При вас?

— Няма радиация — уточни Борис. — Температурата е осемнайсет градуса, съставът на атмосферата — земен, налягането и влажността — нормални.

— Разбира се, нали люкът зад вас е отворен.

Тази незначителна реплика накара Даниел да се обърне.

— Беше — каза той като наблюдаваше как тъмна преграда се плъзна в отвора.

— База! База! „Марс“ вика Базата — повтаряше Борис. — Не ги чувам.

— И те не ни чуват. Корпусът екранира радиовълните.

Около минута двамата продължаваха да се оглеждат в празния коридор. После слетлината под краката им сякаш потече напред.

— Поехали — рече Даниел и то бе съвсем точно, защото една подвижна пътека под тях се плъзна и плавно ги понесе към вътрешността.

— Спокойствие. Всичко е правилно. Те трябва да ни водят.

Но само след десетина метра пътеката спря. В коридора видяха само няколко глухи ниши, малко по-широки от ръста им. Във всяка от тях светеха по един син и един оранжев квадрат.

— Врати — предположи Даниел.

След няколко минути решиха, че са чакали достатъчно.

— Изглежда трябва сами да натиснем бравата. — Даниел предпазливо протегна ръка. — Синия или оранжевия?... Хайде да опитаме първо синия.

Той леко докосна светещата повърхност и в същия миг извика от изненада. Нишата се бе изпълнила с болезнено ярка трептяща светлина, от ръкавицата му се вдигна пушек и бързо се всмукна някъде навътре. Онемял, Даниел разглеждаше ръката си — тази част от скафандъра, която бе попаднала в нишата, сега просто липсваше, краят изглеждаше разтопен. Борис бързо притисна ръкава му малко по-горе от китката.

— Изгорен ли си? Боли ли?

Даниел отрицателно поклати глава. Погледнаха дисплеите на уредите, които анализираха средата наоколо. Цифрите бяха успокояващи.

— Сега за момент ще те пусна — каза Борис. — Усещаш ли нещо?

Зад стъклото на шлема лицето на Даниел бе преbledняло.

— Нищо — отвърна след няколко вдишвания. — Като че е наистина обикновена земна атмосфера.

Борис не успя да отговори, защото в този момент усети, че някаква мека и гъвкава маса натеза на гърба му, а прозрачната част на шлема се закри от... Две малки розови ръчички! Борис се сви и рязко се завъртя, за да отхвърли нападателя, нещото отскочи и прошумоли по коридора. Успя да види само две големи перести криле, над крилето се размахваха розовите ръчички, а под тях шляпаха бели космати лапи. Подтичвайки и подхвърчайки, съществото се скри в тъмната част на коридора.

Един поглед на Даниел му бе достатъчен, за да разбере, че и той не е видял повече. Оставаше само според правилото си пак да изчакат две-три минути и когато отново не доловиха никакъв звук или знак, тръгнаха в посоката, в която бе изчезнал непознатият.

Осветлението в пода се включваше на няколко метра пред тях и така подвижната пътека най-сетне ги доведе до врата. Врата — този път нямаше съмнение, бе дори леко открената. Отворът светеше, но вътре не се виждаше нищо освен светлината.

— Аз ще вляза — рече Борис. — Следи анализаторите.

Даниел кимна.

Борис прекрачи прага и изчезна.

Усети как краката му затънаха в пясъка. Само ситен жълт пясък наоколо, безкрайно пространство и синьо слънце над хоризонта.

Обърна се, но пустинята се простираше и зад гърба му, нямаше и следа от вратата, не виждаше Даниел. Повика го по радиото и отдъхна като чу гласа му.

— Стой на място — посъветва го Даниел, щом с няколко думи размениха впечатления си. — Разгледай всичко добре, а после просто опитай да направиш крачка назад.

Вятър раздвижи пясъка. Зърна люспесто тяло, което бързо се зарови в земята, сини създания, наподобяващи морски звезди, пъплеха по дюните. И една самотна бутафорна стена с отвор като прозорец, захвърлен сред пясъка сандък, лъскава метална тръба, парче пъстра тъкан.

— И въздух — каза накрая. — Чист земен въздух, ако вярваме на анализаторите. Сега внимавай. Ще се опитам да се върна.

Той пристъпи назад.

И се озова в коридора.

— Изплува като от мътна вода — обясни Даниел.

Внезапно пътеката под краката им ги понесе към вътрешността на звездолета, последва завой, видяха насреща си нова врата в стената, но тук скоростта се увеличи и силата на инерцията ги хвърли в отвора.

На морския бряг. Изумрудени вълни. Далечен хоризонт насреща, стръмен бряг, обрасъл с виещи се диви лози и цъфтящи бодливи храсти.

— Та това е на Земята — простена Борис. — Отключи и сне шлема си, вдъхна няколко пъти. — Така се чувствам по-достойно.

Даниел разглеждаше голяма извита раковина.

— Това е направено — каза той. — Всичко тук е съвсем като истинско. Но растенията, мидите, раците — на Земята няма да срещнем тези видове на едно място. Този бряг е някак синтезиран като... като лабораторен модел.

— Или обобщен художествен обра. Също хипотеза.

— Тест. Лабиринт за бели мишки.

— Или място за преговори. — Борис приседна на сухия пясък. — Защо не дойдат тук да се запознаем?

— Може да ни готвят за срещата. Искат първо да се поогледаме преди да се явят. Или пък...

— Автомати. И аз мислех за това. Щом посвикнем, ще излетим, ще ни откарат при себе си. Затова шлюзът се затвори. Хе-е-ей! —

провикна се към брега. — Искам вече да изляза оттук.

В подножието на близката скала затрептя червеникавият контур на вратата. Една крачка под рубиненото сияние отвеждаше в коридора.

— Хайде да проверим — предложи Борис — дали беше случайност или вече постигнахме някакво разбирателство.

Той подхвана Даниел за лакътя и произнесе:

— Напред.

Пътеката под краката им плавно потегли.

— Стоп.

Пътеката се подчини.

— Пак напред.

Пътуването не бе разнообразно — все същите гладки стени и светещите ивици по пода, които ги изпреварваха, тук-таме в полумрака искряха очертанятия на други врати. Половин час по-късно бяха изминали хиляди метри по коридорите. Единственият резултат бе, че напълно загубиха представа за мястото си в сложната разклонена архитектура на звездолета.

— Тук? — попита Даниел пред един от червените контури.

Борис вдигна рамене — тази врата с нищо не се отличаваше от останалите. Този път пристъпиха двамата едновременно.

Попаднаха в просторна зала с форма на полусфера. В центъра на пода бе очертан син кръг с диаметър три-четири метра. Двата се озъртаха, но нищо не подсказваше предназначението на празното помещение. Даниел пристъпи в кръга.

Чу се звън и от стената насреща изскочи светеща и преливаща в синьо сфера — бръмчаща като пчела, тя полетя към човека. Той се отмести и сферата го подмина, но отекна нов звън и от друга посока със същото жужене излетя още едно кълбо, този път жълто и пак насочено към централния кръг. Всичко ставаше за секунди: Даниел се наведе да избегне сблъсъка, звън, подвикване на Борис — първата сфера, отскочила от стената, се връщаше; стъпка встрани — Даниел отново се изплъзна, но излетя трето искрящо кълбо — зелено. Известно време човекът успешно се предпазваше от ударите, но при всяка негова кръчка в кръга се чуваше звън и от стените изскачаха нови жужащи снаряди, а за Даниел стана невъзможно да следи всичките. Скоро един от тях се блъсна в рамото му, пръсна се с пукот и го обля с нещо червено. Огледа се изумен, но бе загубил ценна секунда

и с мелодични удари още три сфери го обсипаха с пъстри искрящи бои.

— Излез от кръга — извика Борис.

И залата стихна.

— Ако това бе тест за готовност за контакт, ти се провали.

— Опитай ти да подскачаш със скафандър — отвърна задъхано Даниел. — Хей, къде е вратата?

Рубинените очертания грейнаха услужливо. Цветовете по скафандъра на Даниел бързо избледняваха, няколко сфери все още се търкаляха към стените и изчезваха в тях. Излязоха в коридора.

Не всички врати се отваряха. Няколко пъти напразно спираха пред проблясващите им контури, но преградата не се отваряше, корабът оставаше ням. Сякаш невидимите домакини избираха какво да им покажат.

Например огромното помещение, изпълнено с редици от прозрачни саркофази, приели невиджани, чудати същества.

— Най-последно сме на място, където нещата като ме ли имат някакво предназначение и смисъл — рече Даниел.

— Музей — съгласи се Борис.

Неземни растения и животни — многокраки зверове с пъстри люспести тела; безоки водни твари — само зейнала паст и голо туловище; безформени „гъби“; крилати създания с източени муцуни и издължени антени по гърба. Ярки обемни изображения — като живи. И наистина оживяваха, щом Борис или Даниел заставаха пред някой от саркофазите. Двамата смаяно наблюдаваха как странно същество — цялото само от безброй тънки пипала, съгради над себе си къща от пясък и простря тръпнещите, дебнещи крайници като корени в почвата; блестяща капка пълпеше нагоре по кората на дърво, после потече от върха, невидим вятър огъваше струната, тя прилепваше до всичко, което докосваше, и накрая се опъна като сапунен мехур между клоните...

— Десет години, сто години — пак няма да ни стигнат за всичко тук — промълви Борис.

— Цяла планета! Тяхната планета?

Но бе ясно, че и тук не са намерили най-важното. Нямаше саркофаг със същество, което с вида си, с поведението си да разкрие, че не е звяр, а е разумно същество, способно да строи звездолети.

— Ами ако те са измрели — каза Даниел в коридора — както във „Война на световите“ — от грип? И в затворените стаи е пълно с мъртви? Или с хремави... Почвам да се дразня, това е лошо.

— Да проверим пак шлюза.

Пътуваха нанякъде като се надяваха, че звездолетът ги е чул и ще ги отведе до началната точка.

— В краен случай ще блъскаме по шлюза — мърмореше Даниел. — Може нашите да са отвън и да ни чуят. Ще разговаряме по морзовата азбука, с почуквания. Нека се опитат да пробият отвор — съвсем малка дупчица — колкото да ни подават сандвичи и да им връщаме записаните касети.

Странен шум го накара да замлъкне. Стъпки. Без съмнение — леко забързани стъпки. Приближаваха. Шумолене на пера. В напречния коридор се мярнаха за миг големи триъгълни крила, бели крила и бели пухести лапи.

Борис и Даниел се втурнаха напред, завиха в посоката, в която се скри непознатото. То вече не се виждаше, ала този път, изглежда, им провървя — коридорът нямаше разклонения и водеше единствено към светещия контур на вратата в дъното.

— По-бързо, моля! — подвикна Даниел.

И пътеката ги послуша, и вратата ги пропусна...

...в пропастта. В кладенец без дъно и без стени. Падайки в бездната от червен полумрак, Борис зърна далече под себе си двете триъгълни бели крила. Падането трая пет-шест секунди, после някаква сила постепенно го забави и спря. Но пък стана съвсем тъмно. По усещанията в тренираните мускули, по променения натиск на кръвта в слепоочията и крайниците, Борис разбра, че е в добре познатото му състояние на безтегловност. После наоколо изгряха звезди — съвсем близки, можеш да ги вземеш в ръка и те блещукат като светулки в ръкавицата на скафандъра... Нисък протяжен звук — трептене на безкрайно дълги струни. Бе запазил ориентация за посоката и усещаше, че заедно със странната музика отново полита нагоре — нагоре по гамата и покрай звездите. Той се издигаше и кристалният звук се извисяваше с щастлива лекота, и там някъде във високото, на върха, грейна светлината. Ярво оранжево сияние се показва над хоризонта на пурпурни планини. Борис летеше над безкрайна равнина заедно с музиката на нечувани инструменти — запяваше всичко, на

което спираше погледа си: ръждивите гори, ленивите златисто-пурпурни реки, белите като кости руини на древни градове, и препускащите стада от грациозни тънконоги животни. Гласовете им — различни и неоприличими на нищо друго освен на гласовете на реки, градове и бързи разтревожени стада — надделяваха в мига, когато човекът се взираше в тях, и затихваха, щом се загледаше в нещо друго. И макар да не разбираше съкровеното в песните им, Борис разбираше, че той бе диригентът на този подготвен от някой друг концерт...

Най-после стояха здраво стъпили на краката си, а приглушената светлина все така не им позволяваше да различат очертанията на залата.

— Вратата! — с усилие произнесе Даниел. — Борис, трябва да спрем и да починем някъде. Да помислим.

Скоро намериха подходящото място. То бе пак удивителен, но спокоен свят. Необикновена гора с необикновени дървета без клони, без кора — само голи стволове, невероятно огънати в пространството от безумни ветрове или от градинар магьосник. Двамата се отпуснаха върху мек кафяв мъх. Решиха, че най-напред имат нужда от храна и кафе.

— Как мислиш — запита Даниел като прибираше остатъците и опаковките, — дали те наистина са видели всички тези светове? Дали наистина съществуват?

— Въпросът може да се зададе и така: кое тук е експонат, модел, научен документ и кое — произведение на въображението, на изкуството. И дали те изобщо ценят разликата между тези два начина за разбиране на света. Като нас... Но сигурно са видели много.

— Не знам дали ни наблюдават живи същества или автомати, но те реагират на нашето присъствие, реагират като че ли смислено — вратите се отварят или не се отварят, холограмите оживяват, музиката свири. Значи имаме нещо общо.

Борис не отговори. Бе коленичил и разглеждаше някакъв предмет на земята. Като откършен клон с чудновати извивки. Каква сила го привличаше към меките му форми? Не издържа на изкушението и протегна ръка да го докосне, а ръката сякаш сама намери мястото, пригответно за нея. Когато го взе, едно от разклоненията ласкаво легна на рамото му и пое тежестта, а един кръгъл отвор се оказа точно пред лицето му. Борис долепи устни и от инструмента се разнесе звук,

наподобяващ флейта, а щом другата ръка по своя воля или под магията на звука се плъзна по плавните извивки, тоналността и тембърът му се променяха.

Борис вдигна глава и каза:

— Този предмет е направен за човешки ръце.

Когато по волята на звездолета поредната преграда се отдръпна и ги пропусна в поредното помещение, двамата замръзнаха на място от изненада. Пред очите им се откри степта. Примерно от височината на десетия етаж зад големия панорамен прозорец виждаха като на длан линиите на траншеите, въртящите се радари, кулата на наблюдателния пункт и хората около нея, бронирани коли, пъплещи в далечината.

— Командната зала — промълви Даниел и пристъпи.

— Виж, кресла. Удобни меки кресла за човешки тела — с облегалки за ръцете, главата и краката. Говоря ти аз...

— Пултът за управление. Странен пулт. — Даниел прокара пръсти по белия, абсолютно гладък панел. Впрочем, нищо чудно, че е включен.

— Какъв пулт! Не пипайте нищо! — Внезапно оживялото радио на скафандрите им пукаше и пращеше от напрежение. — „Марс“! Тук е базата, чуваме ви, обадете се!

— И ние ви чуваме, база.

— Борис, Даниел, как сте?

— Живи. Здрави. Малко преуморени от впечатления — спокойно се обади Борис.

— Срецнахте ли някого? Има ли някой там?

— Никого. Но изглежда постигнахме разбиране.

— С кого?

— Може би с домакините, може би с компютрите им. Току-що ни пуснаха в командната зала. Оттук ви виждаме прекрасно. А ето че възстановиха и връзката. Никакви прояви на враждебност. Ако не смятаме за такава затварянето на шлюза.

— Намерихте ли нещо, което да подсказва кои са те и откъде са дошли?

— Да — намеси се в този момент Даниел. — Скелет.

За секунда Борис се озова до другата стая. Даниел се бе навел до края на пулта. Там, на мекото покритие наистина белееха кости — малко кръгло черепче, тънки ребърца и сякаш протегнати в умора крайници с по две стави. До костите имаше кръгла съдинка.

— Скелет на котка — добави Даниел. — И празна чинийка за храна.

В базата обмислиха абсурдното съобщение, а двамата стояха смълчани и скръбни пред единствените останки на живо същество, малко същество, което бе намерило смъртта си в самота, единственото безспорно доказателство за миналото присъствие на хора...

— „Марс“, слушайте внимателно. Промяна в обстановката. Шлюзът се отвори. Тръгнете към изхода. Не докосвайте повече нищо и не взимайте нищо със себе си.

Подвижната пътека послушно ги поведе към изхода и спря до нишите, където им се бе случила първата неприятност на идване.

— Да си позволим ли последен експеримент? — попита Даниел.

— Хайде! Едва ли е опасно, щом тук са живели хора като нас.

Даниел внимателно протегна дясната си ръка, на която тук по-рано бе загубил ръкавицата, и докосна този път оранжевия квадрат. Бяла мъгла изпълни нишата. Човекът не извика, не се отдръпна. След секунди мъглата се прибра в невидими отвори, и той можеше да разгледа ръката си. От върховете на пръстите до мястото, до което бе проникнала в нишата, тя бе покрита с гъвкава, прозрачна здрава материя.

— Гардеробът — заяви Даниел, горд от смелостта и от откритието си. — Навярно така обличат скафандрите си. А на завръщане просто ги изпаряват за секунди. Ето тъй, със синия клавиш...

Оставаха още няколко метра до изхода. В петното от дневна светлина видяха прострени на пода две големи бели крила.

Борис се наведе, леко повдигна перата, докосна малкото телце. Очите на розовата муцунка бяха затворени, пухкавите лапи лежаха безсилно отпуснати.

— Мъртво ли е? — попита другарят му.

— Може би... Може би са го изключили. Временно... Да го вземем ли?

Даниел погледна към шлюза. Една бронирана кола вече приближаваше през степта.

— Ще стане скандал.

— Но това е подарък, не разбираш ли? Сувенир от някаква планета... Любимата играчка на екипажа... Механичен бордови клоун. Нещо безполезно, но обичано — иначе защо ни го оставят тук?

Даниел не възрази. Борис прегърна крехката перната фигура и двамата стъпиха на трапа.

Залата бе събрала много знаменитости. В първия полукръг седяха Колинс и Рюмин, които заедно председателстваха съвета с не съвсем ясни задачи и правомощия, наречен засега Съвет по контакта. У Фуан отговаряше за сигурността и освен че командваше силите на ООН, имаше редкия шанс да дава резпореждания на артилерия, самолети и ракети на още шест могъщи държави.

Някои от постоянните членове на Съвета за сигурност бяха избрали за свои представители учени, други бяха предпочели политиците. Зад всекиго имаше група от още пет-шест души — избраници от щабовете им, експерти и лични помощници. А още десетки хора — специалисти, технически лица и журналисти, наблюдаваха събитието на монитори в съседното помещение.

След десетте часа в звездолета, след първия доклад, докато съветът преглеждаше видеозаписите, Борис и Даниел можаха да починат, да поговорят и да обмислят преживяното. Но сега отново ги завладяваше напрежението — излъчвано и от хората пред тях. Впрочем бяха разделени с херметична прозрачна преграда. И знаеха, че зад вратата стоят фигурите в тежки скафандри, които ги посрещнаха, съпроводиха и накрая ги затвориха в тази стъклена клетка. Карантината бе част от предварителния план и все пак им бе неуютно.

— Ще имаме много работа — започна Рюмин и изчака в залата да настъпи тишина. — Още дълго ще проучваме фактите. Но за едни първоначални изводи, за да се ориентираме в обстановката, за нас са особено важни личните мнения на двамата... земни космонавти, ако ми позволите тази двусмислица, непосредствените им впечатления на очевидци. Моля.

Борис погледна Даниел и се наведе към микрофона.

— Нашите мнения... Ето нашите мнения. Първо, ние предполагахме, че на звездолета няма живи същества. Второ, смятаме, че има достатъчно косвени доказателства за хипотезата, че звездолетът е бил обитаван от хора... Да, например един скелет на котка, както прецизно уточни някой тук. Построен и управляван от земни хора. И тогава се налага да заключим, че звездолетът е пристигнал при нас от далечното бъдеще.

— Моля! Тишина! — призова Рюмин.

— Междузвездни полети, свръхсветлинни скорости, обратен ход на времето. Или хипотетичния тунелен преход, използване на сигурността — вие ще умувате как е възможно — добави Борис и се облегна назад.

— И ти си на това мнение, така ли, Даниел? — запита Колинс.

— Да — отговори Даниел. — Повечето помещения, в които попаднахме, изглеждаха нефункционални и ние условно ги нарекохме стаи. Прекрасни стаи за живот през дългия полет из Космоса — красиви, изменчиви простори от чужди планети, може би измислени планети. Но сред тях имаше една, която представляваше кът, абстрактен кът от Земята... А помещението с летящите сфери — какво прекрасно упражнение, игра за гъвкаво човешко тяло! Най-интересна бе залата със саркофазите. Отначало решихме, че сме намерили колекция от природата на планетата, обитавана от строителите на звездолета. Но е възможно и друго — това да са образци, събирани от земни хора на чужди планети. Сега това предположение ни изглежда по-вероятно.

— А имате ли някакви свои обяснения за отсъствието на екипажа?

— Мисля, че този въпрос е по твоята част, Майк — отвърна Даниел. — Физика на Космоса. Може би има някакви ограничения за пътуване на живи същества назад във времето... Подозрението, че екипажът засега се крие, не може да се изключи, разбира се, но не се подкрепя от нищо от видяното и преживяното от нас.

— Позволете още една хипотеза — намеси се Борис. — Авария. Нещастен случай, при който хората са загинали или по друга причина са останали извън звездолета, или са били принудени да го напуснат... Да, вие сте специалистите, а аз имам право на любителски възглед.

Рюмин потропа по масата.

— Моля ви, уговорката ни беше, че ще оставим дискусиите за после, а сега главно ще питаме и ще слушаме. Разбирате, че се налага бързо да изберем някаква тактика на поведение поне за най-близко време. Заповядайте, вашият въпрос, уважаеми Фуан.

— Коментирайте предположението, че звездолетът е изпратен с намерения, заплашващи Земята, а пасивността му е прикрито разузнаване.

— Не забелязахме никакви признаци на враждебност — каза Даниел. — Впечатленията ни са, че автоматите на звездолета следяха внимателно всяка наша стъпка, но по-скоро, за да предпазят себе си и... нас.

— Антропоморфната обстановка може да е камуфлаж — обади се млад човек от групата зад генерала. — И опасни могат да бъдат не само оръжията. Всички знания и технически възможности, които крие звездолетът, са заплаха за крехкото равновесие на Земята. Представете си го като една информационна бомба, захвърлена тук от агресивна цивилизация.

— Видяхме много неща, които могат да се нарекат чудеса. И не се приближихме дори стъпка към тяхното разбиране. Например не видяхме двигателите, не ни показаха управлението на която и да е система или уред.

— Във всеки случай кръговата отбрана трябва да остане — заяви У Фуан.

— Наистина знаем много малко — включи се Борис. — Но точно затова мисля, че интуитивните ни оценки не бива да се пренебрегват. Убеден съм — хора, които са в състояние да сътворят световите там, в звездолета, не могат да бъдат агресивни... Разбирам, че този аргумент е по-слаб от ракетите ни. Но изпратете ни пак, изпратете други хора, за да се убедите.

— Виждате ли! — скокна същият млад човек. — Точно това пространство е опасно. Днес пратихме двама души в звездолета и те освен цял куп касети донесоха и нещо, което не знаем дори дали е биологично същество, механизъм или нещо друго. Утре ще пратим там сто души, после...

Този път Колинс се опита да надвие шума в залата.

— Ако се доверим на впечатления в предположенията ви, много мъчен става въпросът защо звездолетът изобщо се е озовал на Земята и защо отвори шлюза си.

— Защото така е решил. Когато е останал без екипаж... — Деликатно побутване в коляното накара Борис да замълчи и той разбра защо. Но прекъснатата реплика не остана без внимание.

— Вие през цялото време говорите за звездолета като за разумно същество.

— Ако позволите, — намеси се Даниел, — бих използвал определението „очовечена машина“. Тя е научена превъзходно да се грижи за хората, но е способна и на нещо повече... Може би на някаква самостоятелност. Бих искал добре да помислите за тази възможност, когато вземате решения.

— Непременно ще я имаме предвид. Още въпроси?... Съжалявам, Борис, съжалявам, Даниел, вие разбирате, че карантината трябва да продължи още... известно време. Длъжни сме да бъдем предпазливи. Залогът е много голям.

Двамата се изправиха и тръгнаха към врата, където ги чакаха придружителите в скафандри.

По построения специално за случая надуваем коридор те ги съпроводиха от стаята със стъклената преграда направо до задната врата на военна линейка. Когато се качиха вътре, Борис потропа по стъклото, делеящо ги от кабината на шофьора. Той се обърна и макар че шлемът му пречеше да чува, разбра жестовете и изключи осветлението в колата. Тъмнината вътре се сля с мрака в степта наоколо. Пред отворената врата на наблюдателната кула видяха Колинс и Рюмин, които им махаха за довиждане. Долепен до стъклото, Борис посочи часовника на лявата си китка, после вдигна ръка с разперени пет пръста. Имаха право на няколко минути за сбогом с това място, със звездолета.

Силуетът му ясно се очертаваше на небето. Черните криле на фантастичната пеперуда сякаш докосваха звездите.

— Съжаляваш ли за полета до Марс? — запита Даниел.

— Съжалявам за него. — Борис гледеше далечната безмълвна грамада. — Каква самота е това! Сред безкрайна пустота, без хората... И той се е върнал. Ти няма да ми се изсмееш — на мен ми изглежда тъжен и самотен. Дошъл е тук да си почине на родната планета.

Попивал е звуците на степта, дните и нощите. Отворил е шлюза, за да пусне в себе си въздуха на Земята... и нас. Сега пак е оставен сам със степта, въздуха, сезоните. А може би и не му трябва друго.

— Няма да го взривят. Няма да посмеят.

— Бомба... Да, бъдещето е бомба. И те ще се опитат да я обезвредят. Навярно не с ракети. С изолация — като нас.

— Те не разбират, Борис. Но представи си само — ние бяхме там! Да си бил там е единственият начин да разбереш. А за другите — то е нещо чуждо, огромно, могъщо и непознато. Затова е страхът.

— Разбирам — каза Борис. — Тръгнахме в скафандри към собственото си бъдеще. Обградихме го с най-унищожителните оръжия, които имаме. А сега ние сме затворени, защото сме заразени с това бъдеще, и те се боят, че заразата ще проникне навсякъде. Ще проникне. Никой не може да я спре.

— Ти си гениален, че взе онова пернато.

Борис го погледна учуден.

— Та те ще го разложат на молекули, за да го изучат.

— Какво се прави, когато отиваш при деца? — попита Даниел. — Носиш им подарък. Какъв трябва да е подаръкът? Някаква играчка. Какво правят децата с играчките? Чупят ги, разглобяват ги, за да разберат какво има вътре.

— Почвам да се досещам — поусмихна се Борис.

— Те ще работят денонощно. Може би ще го разглобят. А може би звездолетът първо ще го включи, ще го оживи — то ще подхвърча, ще подскача, ще бяга, те ще го гонят, ще го хванат и сигурно все пак ще го разглобят. За да разберат, че са счупили една играчка. И че за него ние сме деца. Децата, които трябва да се научат да ценят и пазят подаръците си с надеждата да получат нови... Мъдър звездолет. Той ще им даде и други доказателства.

— Ето го. — Борис посочи силуета на звездолета. — Най-важното доказателство е тук. И никъде не можем да се денем от доказателството, че бъдещето съществува. И цял живот, поколения наред ще бъдем принудени да го изучаваме. И никога вече няма да бъдем същите.

Той почука по стъклото на кабината и даде знак да потеглят.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.